

Försäkringsaktiebolaget Alandia

BÅTFÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR ÅLAND

Standard försäkringsvillkor

Gäller fr o m den 1.7.1995

Reviderade 1.3.1999

10 FÖRSÄKRINGENS OMFATTNING OCH GILTIGHET (11-12)

11 Försäkringens omfattning

12 Försäkringens giltighet

20 BÅTSKADEFÖRSÄKRING (21-25)

21 Försäkringens ändamål

22 Försäkringens föremål

23 Ersättningsgilla skadehändelser och begränsningar i anslutning till dessa

24 Ersättningsbestämmelser

25 Säkerhetsföreskrifter

30 ANSVARFÖRSÄKRING (31-35)

31 Försäkringens ändamål

32 De försäkrade

33 Ersättningsgilla skadehändelser och begränsningar i anslutning till dessa

34 Ersättningsbestämmelser

35 Särskilda åtgärder vid inträffat skadefall

40 RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING (41-47)

41 Försäkringens ändamål

42 De försäkrade

43 Försäkringsfall som ersätts

44 Åtgärder vid inträffat skadefall

45 Ersättningsgilla kostnader och begränsningar i anslutning till dessa

46 Ersättningsbestämmelser

47 Övriga bestämmelser

50 ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR (51- 67)

51 Innebörden av vissa centrala begrepp

52 Lämnande av information innan försäkringsavtalet ingås

53 Ansvarets inträdande och försäkringsavtalets giltighet

54 Premie

55 Lämnande av information under avtalets giltighetstid

56 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada

57 Försäkrande av försäkringsfall

58 Identifikation

59 Otillräcklighet och nödläge

60 Ersättningsförfarande

61 Försäkringsersättning

62 Sökande av ändring i försäkringsbolagets beslut

63 Försäkringsbolagets regressrätt

64 Ändring av försäkringsavtal

65 Försäkringsavtalets upphörande

66 Tredje mans rätt

67 Andra frågor

10 FÖRSÄKRINGENS OMFATTNING OCH GILTIGHET

11 Försäkringens omfattning

11.1 Båtförsäkring omfattar en båtskadeförsäkring, en ansvarsförsäkring och en rättsskyddsförsäkring.

11.2 Båtskadeförsäkring beviljas på sätt som antecknats i försäkringsbrevet som en fullständig båtskadeförsäkring (försäkringsformerna A och B) eller som en begränsad båtförsäkring (försäkringsform C).

11.3 Försäkringsformerna A, B och C skiljer sig från varandra i fråga om båtskadeförsäkringen beträffande ersättningens omfattning, försäkringstagarens självrisk och bonus, medan försäkringsformerna A, B och C innehåller en lika omfattande ansvarsförsäkring och rättsskyddsförsäkring.

12 Försäkringens giltighet

12.1 Försäkringen är i kraft

– i Finlands, Sveriges, och Danmarks vattendrag och territorialvatten samt Norges vattendrag och territorialvatten upp till polcirkeln

– i Östersjön med vikar, i Saima kanal, i Kattegatt och Skagerrack intill linjen Hanstholm - Lindesnes. Under tiden maj - september intill linjen Lindesnes - Helgoland - Cuxhaven - Kiel kanal

– vid båtens förvaring på land och dess transport i och mellan ovannämnda länder.

Genom tilläggsförsäkring kan giltighetsområdet utvidgas.

12.2 Försäkringen är ej i kraft då

– båten är uthyrd

– båten används i förvärvssyfte

– vid deltagande i hastighetstävling för motorbåtar

– båten beslagtogs eller rekviderats av myndighet

– båten använts utan försäkringstagarens tillstånd.

20 BÅTSKADEFÖRSÄKRING

21 Försäkringens ändamål

Försäkringens ändamål är att i enlighet med dessa villkor ersätta direkta saksador föranledda av i punkt 23 omnämnda skadehändelser samt därtill i villkoren särskilt angivna övriga kostnader.

22 Försäkringens föremål

22.1 Föremål för försäkringen är den i försäkringsbrevet nämnda, i privat bruk varande båten. Med båt avses den helhet till vilken förutom skrov räknas rigg, segel, motor och till båten hörande utrustning eller redskap som är erforderliga eller brukliga vid användandet av båten till sjöss samt jolle.

22.2 Bockar, presenningar, uppläggningsvagnar, vaggor och övrig täckningsmateriel omfattas av försäkringen endast vid brand- eller stöldskada till ett maxbelopp av € 1.200,00

22.3 Försäkringen omfattar inte bränslen eller smörjmedel, boj, bojkätting, ordinarie förtöjningsanordningar, livsmedel, drycker, tobak, föremål av ädelmetall, konstföremål, pälsverk, värdepapper, pengar eller djur.

23 Ersättningsgilla skadehändelser och begränsningar i anslutning till dessa

23.1 Ersättningsgilla skadehändelser

23.1.1 Ur försäkringen ersätts i enlighet med punkt 24 skador som försakats föremålen för försäkringen av en oförutsedd, utifrån plötsligt verkande händelse såsom grundstötning, sammanstötning, kantring, storm eller annan sådan händelse.

23.1.2 Ur försäkringen ersätts i enlighet med punkt 24 skador som försakats av brand, explosion, stöld eller skadegörelse.

23.2 Skador som icke berättigar till ersättning ur försäkringen

Ur försäkringen ersätts inte skada som försakats

23.2.1 båten eller del därav på grund av konstruktions-, tillverknings-, eller materialfel, förslitning, tilltäppt vattenintag eller förändring i material på grund av ålder, korrosion, frätning, röta eller av att batterisyra runnit ut,

23.2.2 motorn på grund av tekniskt fel, s k maskinskada däri eller på grund av explosion i denna eller i avgassystem,

23.2.3 på grund av normal förslitning såsom skråmor, repor eller nötning,

23.2.4 på grund av bristande underhåll, alltför hård belastning eller överbelastning,

23.2.5 oläst utombordsmotor med motorstyrka mindre än 50 hkr (37 kW) eller utombordsmotor med högre effekt som inte är monterad med genomgående bultar igenom akterspegeln, på grund av stöld eller på grund av att utombordsmotorn fallit eller lossnat från sina fästen,

23.2.6 olåst eller ej fastmonterad utombordsmotor, ej fastmonterad elektronisk utrustning eller radioanläggning, kikare och livflotte, flytvästar eller personliga tillhörigheter som under båtens uppläggning eller vinterförvaring förvaras i eller på båten,

23.2.7 på grund av att utrustning tappats eller i samband med att segeljolle kantrat försvunnit,

23.2.8 på grund av förorenat vatten, felaktig bränsleblandning, olja, snö, is, frysning, köld, nedsmutsning eller djur,

23.2.9 på grund av krig, uppror, revolution eller annan liknande händelse,

23.2.10 på grund av förskingring av båten,

23.2.11 i ingen händelse täcker denna försäkring förlust, skada, ansvar eller kostnader som direkt eller indirekt orsakats av eller bidragits till eller uppstått genom

- joniserande strålning eller kontamination från kärnbränsle eller kärnavfall eller från förbränning av kärnbränsle
- radioaktiva, giftiga, explosiva eller andra riskfyllda eller kontaminerande egenskaper hos kärninstallation, reaktor eller annan kärnmontering eller komponent därav
- krigsvapen som använder atom- eller kärnklyvning och/eller kärnfusion eller annan liknande reaktion eller radioaktiv kraft eller ämne.

24 Ersättningsbestämmelser

24.1 Ersättningsens omfattning

24.1.1 Fullständig båtförsäkring (försäkringsformerna A och B)

24.1.1.1 Ur försäkringen ersätts en direkt sakskada som på grund av en skadehändelse drabbat försäkringens föremål.

Ur försäkringen ersätts inte

- värdeminskning eller i samband med reparation utförda ändrings- eller förbättringsarbeten
- tilläggskostnader föranledda av leveranssvårigheter beträffande reservdelar, utrustning eller material eller på grund av att tillverkningen av dessa upphört
- tilläggskostnader föranledda av att reservdelar, utrustning och material transporteras eller av att båten repareras för inbesparing av tid till priser som avviker ifrån de normala
- den merkostnad som vid reparation kan uppstå på grund av konstruktionsfel eller materialfel, tidigare defekter, röta, korrosion, förslitning, uppspruckna limfogar eller mögel ej heller mer än skäligen andel av merkostnad på grund av ålder.

24.1.1.2 Kostnader för tillfällig reparation av båten ersätts endast ifall ändamålet med sådan reparation varit att rädda båten ifrån ett uppenbart nödläge eller att möjliggöra förflyttning av denna till en med försäkringsbolaget avtalad reparationsort.

24.1.1.3 Ur försäkringen ersätts inte kostnader som föranletts av att båten på grund av skadan inte har kunnat användas, ej heller ersätts de ombordvarandes eller deras ombuds rese-, löne-, mat-, logi- eller andra dylika kostnader (se punkt 24.1.1.4).

24.1.1.4 Förutom direkt sakskada ersätts, även om försäkringsbeloppet sålunda skulle överskridas

- skäligen avvärjnings-, räddnings- och bärgningskostnader i samband med inträffad eller omedelbart hotande skada
- skäligen kostnader för röjning eller undanskaffande av vraket ifall försäkringstagaren har på grund av lag haft skyldighet därtill
- de ombordvarandes oundvikliga skäligen kostnader på grund av avbruten segling för hemresa, logi och dylikt till ett belopp om högst € 500,00 under förutsättning att skadefallet har inträffat mera än 25 sjömil ifrån hemmahamnen och skadorna på båten överstiger självrisk.

24.1.2 Begränsad båtförsäkring (försäkringsform C)

24.1.2.1 Ur försäkringen ersätts på grund av skadefall inträffad totalförlust som drabbat båten eller skilt för sig skrov, motor eller jolle. Totalförlust av rigg, segel, båtens utrustning och förvaringstillbehör ersätts endast då sådan totalförlust inträffat i samband med totalförlust av båten.

24.1.2.2 Totalförlust anses ha inträffat då försäkringens föremål helt gått förlorat eller skadats på så sätt att reparationskostnaderna överskrider föremålets försäkringsbelopp.

24.1.2.3 Avvikande ifrån föregående punkt ersätts dock delskada som försakats av brand, skadegörelse, samt delskada som försakats stulen båt, jolle eller stulen motor vilka återfåtts.

24.1.2.4 Ytterligare ersätts kostnader omtalade under punkt 24.1.1.4 dock sålunda att kostnader för avbruten resa ersätts endast i samband med totalförlust av båten.

24.2 Beräkning av ersättningsbeloppet

24.2.1 Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet anses utgöra den försäkrade egendomens överenskomna försäkringsvärde. Reglerna om underförsäkring tillämpas inte, utan skada ersätts inom ramen för försäkringsbeloppet i enlighet med punkterna 24.1 och 24.2. Försäkringstagaren ansvarar för att den försäkrade egendomen är försäkrat till marknadsvärde.

Det överenskomna försäkringsvärdet binder dock inte försäkringsbolaget ifall ersättning som beräknas utgående från detta värde betydligt överskrider det för förlustens täckande erforderliga penningbeloppet eller då försäkringstagaren uppgivit vilseledande uppgifter om båtens marknadsvärde (se punkt 24.3.1).

24.2.2 Då den försäkrade egendomen inköpts ny anses marknadsvärdet motsvara återanskaffningsvärdet under de första tolv månaderna efter förvärvet. Därefter görs vid skadeersättning följande åldersavdrag från nyanskaffningsvärdet:

	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	Därefter per år	Maximalt avdrag
Presenning, kapell, gummibåt, sufflett, ackumulator	0%	20%	40%	60%	70%	–	70%
Segel av normalmaterial(t.ex. dacron, bomull etc.)	0%	10%	20%	30%	40%	5%	70%
Segel av kevlar,mylar eller liknande	0%	30%	60%	70%	70%	–	70%
Inu-drev, utombordsmotorer och delar därtill	0%	0%	10%	12,5%	15%	2,5%	50%
Elektroniska instrument med tillbehör, radioutrustning inkl. högtalare, fasta telefoner, värmare, kylskåp och liknande utrustning	0%	10%	20%	30%	40%	5%	70%

24.2.3 Försäkringstagaren har vid varje ersättningsgillt skadefall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

Utän avdrag av självrisk ersätts dock

- avvärjnings- och bärgningskostnader
- kostnader för röjning av vrak (se punkt 24.1.1.4)
- stöld och skadegörelse som inträffat på båtklubbs bevakade område och vakten befunnit sig på området
- totalförlust av båten
- kostnader för besiktning godkända av försäkringsgivaren.

Från ersättningsbeloppet för skador som inträffat till sjöss under tiden 1.11-31.3 görs ett avdrag utgörande 20% av den ersättningsgilla skadans belopp utöver den i försäkringsbrevet nämnda självrisken.

På rigg och segelskador som inträffat då båten deltagit i av förbund eller förening anordnad kappsegling eller övningssegling görs ett avdrag utgörande 25% av den ersättningsgilla skadans belopp utöver den i försäkringsbrevet nämnda självrisken.

Om det installerats elektroniskt stöldskydd eller stöldförebyggande utrustning, som är godkänd av Försäkringsaktiebolaget Alandia, slopas självriskan vid stöld- eller stöldförsök.

24.3 *Utbetalning av ersättning och övriga till ersättningen hörande regler*

24.3.1 Försäkringsbolaget uppfyller sin ersättningskyldighet genom att antingen betala reparationskostnaderna, erlægga kontantersättning, inlösa båten eller genom att anskaffa båtdel eller likartad båt av motsvarande värde.

Försäkringsbolaget är förpliktat att såsom ersättning erlægga de belopp som erfordras för att båtens typ, klass och sjövärdighet skall bibehållas oförändrade, dock maximalt försäkringsbeloppet.

24.3.2 Skada som föranletts av att båten gått förlorad ersätts ifall en stulen båt inte återfåts inom 30 dagar räknat från det datum då försäkringsbolaget skriftligt erhöll meddelande om det inträffade.

24.3.3 Ifall förlorad egendom återfås efter att ersättning har betalats, skall försäkringstagaren återlämna egendomen eller återbetala ersättningen i motsvarande mån till försäkringsbolaget.

24.3.4 Försäkringstagaren skall följa de anvisningar försäkringsbolaget givit med anledning av skadan. Beträffande reparationstid och i anslutning därtill hörande lyft och transporter av båten skall om möjligt på förhand överenskommas med försäkringsbolaget.

24.3.5 Försäkringstagaren är förpliktad att återta stulet föremål som upphittats inom 30 dagar räknat från det datum då skadeanmälan inkom till försäkringsbolaget.

25 **Säkerhetsföreskrifter** (skyddsanvisningar; se dessutom punkt 56.1)

25.1 Båten skall vid dess användning vara i sjövärdigt skick samt tillräckligt utrustad och bemannad med beaktande av båtens typ, storlek och fartområde. Båten skall vara försedd med gångljus enligt med sjövägsreglerna.

25.2 Båten skall vara ställd under tillräcklig uppsikt och skall vara betryggande förtöjd eller förankrad och hållas länsad då den inte används.

25.3 Vid användning av landström skall jordfelsbrytare vara installerad.

25.4 Vid uppbevaring av båten på land skall den vara betryggande uppdragen ovanför vattenbrynet och ändamålsenligt placerad på lämpligt underlag.

25.5 Vid vinterförvaring eller längre uppläggning än 14 dagar skall båten tömmas på icke fastmonterade båttillbehör samt personliga tillhörigheter. Detsamma gäller för bygelmonterade instrument.

25.6 Till båten hörande utrustning skall förvaras under lås och skall, där det är rimligt, vara fastsatt på sätt att lösgöringen endast kan ske med tillhjälp av verktyg då båten är obemannad.

25.7 Motorbränsle får ej förvaras ombord i kärl som är öppna eller icke avsedda för förvaring av bränsle.

25.8 Vid landtransport av båten skall av myndigheterna givna bestämmelser beträffande vägtrafik iakttas.

25.9 Motor-, bränsle-, flytgas- och övrig utrustning skall installeras och användas i enlighet med tillverkarnas eller myndigheternas direktiv eller på ett ändamålsenligt och godtagbart sätt.

25.10 Då båt förvaras på släpfordon skall släpfordonet vara låst, fastlåst eller inlåst.

25.11 Båten bör vara tydligt identitetsmärkt med namn och/eller registreringsnummer.

30 **ANSVARSFÖRSÄKRING**

31 **Försäkringens ändamål**

Ansvarsförsäkringens ändamål är att i enlighet med dessa villkor ersätta under punkt 33 nämnda person- och sakskador samt villkoren särskilt nämnda övriga kostnader.

32 **De försäkrade**

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda båtens ägare, innehavare, förare samt de som är ombord med ägarens, innehavarens eller förarens tillstånd.

33 **Ersättningsgilla skadehändelser och begränsningar i anslutning till dessa**

33.1 *Ersättningsgilla skador*

Ur försäkringens ersätts på försäkringens giltighetsområde inträffad person- eller sakskada som förorsakats annan och för vilken den försäkrade enligt gällande lagstiftning är ersättningskyldig då ersättningskyldigheten grundar sig på en under försäkringsperioden inträffad handling eller underlåtelse med anknytning till den försäkrade båtens användning.

33.2 *Skador som faller utanför ersättningskyddet* *Ur försäkringens ersätts inte skada,*

33.2.1 som förorsakas den försäkrade enligt definitionen i punkt 32 eller familjemedlem som bor i dennes hushåll,

33.2.2 för vilken den försäkrade svarar enbart på grund av avtalsförhållande,

33.2.3 som drabbar egendom som den försäkrade har hyrt, lånat eller på annat sätt utnyttjat,

33.2.4 som drabbar egendom, som den försäkrade har åtagit sig att installera, reparera, transportera, förvara eller på annat sätt behandla eller omhänderta,

33.2.5 som förorsakats vattenskidåkare som dragits av den försäkrade båten,

33.2.6 som täcks av lagstadgade eller andra frivilliga försäkringar eller någon annans lagstadgade ersättningskyldighet,

33.2.7 skada som orsakas av den som använder båten utan ägarens tillstånd.

34 **Ersättningsbestämmelser**

34.1 *Försäkringsbelopp*

Högsta belopp för ersättning vid personskada är € 510.000,00 och vid sakskada € 255.000,00 vid varje skadefall. Då sjölagen är tillämplig så begränsas beloppen enligt denna. Här nämnda belopp utgör högsta gränser för försäkringsbolagets ersättningskyldighet oberoende av huruvida försäkringsbolaget ansvarar för en eller flera försäkrade. Av samma orsak föranledda skador betraktas som ett skadefall.

34.2 *Rättegångskostnader*

Ifall i anslutning till skadefall som faller inom ramen för ersättningskyddet själva ersättningsfrågan blir föremål för domstolsbehandling, sköter försäkringsbolaget om rättegången och betalar därav föranledda rättegångskostnader även om försäkringsbeloppet sålunda skulle överskridas.

34.3 *Gemensamt ansvar*

Ifall det åligger flera att gemensamt ersätta samma skada ersätter försäkringens skada överstigande den försäkrades skuldandel endast i den mån som denne lagligen åläggs utge sådan betalning och övriga ansvariga funnits medellösa. Den försäkrades skuldandel beräknas efter huvudtalet av de ersättningskyldiga om annan fördelning ej visas.

34.4 Självrisk

Vid varje ersättningsgillt skadefall avdras från skadans belopp den i försäkringsbrevet antecknade självrisken.

35 Särskilda åtgärder vid inträffade skadefall

35.1 Den försäkrade skall bereda försäkringsbolaget tillfälle att uppskatta skadans belopp samt möjlighet att medverka till att en uppgörelse i godo kan uppnås.

35.2 Försäkringsbolaget klarlägger huruvida den försäkrade åligger skadeståndsskyldighet för det anmälda, inom ramen för försäkringen varande skadefallet och för förhandlingar med anspråksställaren.

Ifall den försäkrade ersätter skadan, gör avtal om denna eller godkänner ett anspråk, binder detta inte försäkringsbolaget förutsatt att inte ersättningens storlek och grund är uppenbart riktiga.

35.3 Ifall skadefallet föranleder en rättegång, skall den försäkrade utan dröjsmål underrätta försäkringsbolaget härom.

35.4 Ifall försäkringsbolaget har meddelat den försäkrade att bolaget är berett att inom gränserna för försäkringsbeloppet ingå avtal med den skadelidande beträffande ersättning av dennes skador och ifall den försäkrade inte ger sitt samtycke härtill, är försäkringsbolaget inte förpliktat att ersätta efter detta uppkomna kostnader eller att utföra ytterligare undersökningar i ärendet.

40 RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING

41 Försäkringens ändamål

Ändamålet för rättsskyddsförsäkringen är att enligt nedannämnda villkor ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen kostnader för juridisk hjälp vid tvister angående den försäkrade båten. Det kan gälla vid skada, reparation eller köp och försäljning.

42 De försäkrade

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda båtens ägare, innehavare, förare och den som använder båten med ägarens eller innehavarens tillstånd; var och en i denna egenskap.

43 Försäkringsfall som ersätts

43.1 Försäkringen gäller för tvist som kan prövas av dispaschör, tingsrätter, hovrätt eller högsta domstolen i Finland samt vid motsvarande instanser i övriga Norden. Försäkringen gäller också i resningsmål, dock endast om resning beviljas.

En tvist har uppkommit då ett krav gjorts stridigt till grunderna eller beloppet.

En tvist utgör ett försäkringsfall och anses föreligga om den försäkrade eller annan försäkrad står på samma sida. Även om den försäkrade har flera tvister skall de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter. Således kan en tvist anses föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma grund.

43.2 Försäkringen gäller även brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för vårdlös gärning, dock inte

- om vårdslösheten betecknas som grov eller
- om brottmålet till någon del avser uppsåtlig gärning eller påverkan av alkohol eller narkotika eller andra berusningsmedel eller
- om gärningen kan anses gjord med uppsåt även om uppsåt inte utgör förutsättning för straffbarhet.

Kan den för grov vårdslöshet åtalade genom lagakraftvunnen dom visa att han blivit frikänd eller dömts endast för vårdslöshet, lämnas ersättning för hans försvar.

43.3 Försäkringen gäller inte för tvist

- som har samband med den försäkrades yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet t.ex. uthyrning av båtar
- som gäller delägarskap
- som gäller borgensåtagande av den försäkrade till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet
- som gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning
- som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på den försäkrade, om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom
- om ärendet är av ringa betydelse för den försäkrade eller om den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak behandlad. Sådant intresse anses t.ex. inte föreligga om domstol eller rättshjälpsnämnd på den grunden avslagit ansökan om rättshjälp eller beslutat att rättshjälpen skall upphöra
- där det är frågan om tvist med försäkringsbolaget om rättskydd skall beviljas eller inte.

44 Åtgärder vid inträffat skadefall

44.1 Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen, skall denne på förhand skriftligen anmäla detta till Försäkringsaktiebolaget Alandia. Alandia ger då den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

44.2 Den försäkrade skall som sitt ombud anlita advokat eller jurist anställd hos advokat. Ingen ersättning utbetalas från försäkringen om den försäkrade som sitt ombud anlitar annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen.

I tvist som handläggs utomlands måste den försäkrade ha godkännande av Försäkringsaktiebolaget Alandia vid valet av ombud.

44.3 Den försäkrade skall vid rättegången och under förlikningshandlingar kräva ersättning av motparten för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan motiverad anledning inte kräver ersättning för sina kostnader av motparten kan ersättningen från försäkringen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt avslås.

44.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Försäkringsaktiebolaget Alandia medge beloppet av kostnaderna för ärendets skötsel.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för Försäkringsaktiebolaget Alandia vid bedömningen av om rättegångskostnaderna är skäligen.

45 Ersättningsgilla kostnader och begränsningar i anslutning till dessa

Den skadedrabbade bör i första hand anlita rättshjälp eftersom Försäkringsaktiebolaget Alandia inte betalar kostnader som kan eller skulle kunna betalas av allmänna medel om ansökan gjorts.

Den skadedrabbade kan få ersättning för följande kostnader om de varit nödvändiga och skäligen och om denne inte kan få dem betalda av motpart eller staten.

Följande ersätts

- ombuds arvode eller kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av saken som tvisten gäller, ärendets svårighet och omfattning samt kvaliteten och omfattningen av det utförda arbetet. Ersättning utgår högst enligt de normer som fastslagits i förordningen 359/1998
- kostnader för utredning före dispasch eller rättegång, förutsatt att utredning beställts av den försäkrades ombud eller att Försäkringsnämnden eller Konsumentklagonämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning

- kostnader för bevisning hos dispaschör, i rättegång och skiljemannaförfarande
- expeditionskostnader i domstol.

Försäkringen ersätter inte följande

- motpartens eller statens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller överenskommelse ålagts att betala
- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för de försäkrade
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om den försäkrade anlitar flera ombud eller byter ombud
- ersättning till skiljemän
- ombudskostnader som inte ersätts genom rättshjälpen till följd av att den försäkrade har bytt ombud/försvare eller valt ombud/försvare som med hänsyn till omständigheterna inte ansetts lämpligt
- där skadestånd för den försäkrade får anses innefatta även kompensation för hans ombudskostnader.

46 Ersättningsbestämmelser

Självrisken är 20% av den ersättningsgilla kostnaden, dock minst € 250,00

Försäkringsaktiebolaget Alandia betalar vid varje tvist högst € 8.500,00

Om rättshjälp beviljas efter att försäkringen upphört, tillämpas den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gällde för motsvarande båtförsäkring hos Försäkringsaktiebolaget Alandia vid tiden för tvistens uppkomst.

47 Övriga bestämmelser

47.1 Den försäkrade kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i Försäkringsaktiebolaget Alandia - om den som ansöker om försäkring tidigare har haft samma slags försäkring i annat försäkringsbolag så får denne tillgodoräkna sig den tiden.

Om den försäkrade när tvisten eller misstanken om brott uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan den försäkrade ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

Om den försäkrade inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten eller misstanken om brott uppkommer därför att försäkringsbehovet har upphört kan den försäkrade trots detta få rättsskydd genom denna försäkring som om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken inträffade och det därefter inte gått längre tid än 10 år.

47.2 Anspråket eller misstanken om brott skall ha sin grund i händelse eller omständighet som visat sig ha inträffat inom båtförsäkringens giltighetsområde.

47.3 Anmälan skall ske senast inom tre år från tvistens uppkomst eller från det misstanke om brott delgivits den försäkrade.

47.4 Som minskning av Försäkringsaktiebolaget Alandias ersättningskyldighet räknas den kostnadsersättning som motparten ådömts eller förbundit sig till att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkasseras av den betalningskyldige.

47.5 Om motparten har ådömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade innan ersättningen utbetalas skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på Försäkringsaktiebolaget Alandia upp till det försäkringsbelopp som utbetalas från försäkringen.

47.6 Om den försäkrade själv varit tvungen att betala en del

av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det i punkt 46 nämnda högsta ersättningsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till Försäkringsaktiebolaget Alandia överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalt.

47.7 I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder Försäkringsaktiebolaget Alandia i den försäkrades rätt mot annan intill det ersättningsbelopp som Alandia har betalat.

50 ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR

Lagen om försäkringsavtal gäller såsom namnet säger försäkringsavtal. Lagens stadganden reglerar avtalsförhållandet mellan kunden och försäkringsbolaget samt tredje mans rätt i vissa fall. I det följande återges en del av lagens centrala stadganden samt frågor som enligt lagen bör regleras i försäkringsvillkoren. På försäkringsavtal tillämpas också sådana stadganden i försäkringsavtalslagen som inte återges i det följande.

51 Innebörden av vissa centrala begrepp

Försäkringsavtalets centrala innehåll definieras i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Försäkringstagare är den som ingått försäkringsavtalet med försäkringsbolaget.

Den försäkrade är den till vars förmån försäkringen gäller.

Försäkringsperiod är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, vilken antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, såvida inte någongondera avtalsparten säger upp avtalet.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning ur försäkringen betalas.

Säkerhetsföreskrifter innebär en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen ålagd skyldighet att följa anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av en skada.

52 Lämnande av information innan försäkringsavtalet ingås

52.1 Försäkringsbolagets informations plikt

Försäkringsbolaget skall innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för val av försäkring, såsom information om försäkringsbolagets egna försäkringsformer, premier och försäkringsvillkor. När informationen lämnas skall försäkringssökanden också göras uppmärksam på väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Om försäkringsbolaget eller dess representant vid marknadsföringen av en försäkring har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller givit honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringen gälla med det innehåll försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

52.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt

Försäkringstagaren och den försäkrade skall innan försäkringen meddelas ge korrekta och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor vilka kan vara av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade skall dessutom under försäkringsperioden utan obefogad dröjsmål korrigerera upplysningar som han lämnat försäkringsbolaget och som han konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av ovan nämnda plikt har förfarit svikligen är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av

oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen skall nedsättas eller förvägras skall det beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom skall beaktas försäkringstagarens eller den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

53 Ansvarets inträdande och försäkringsavtalets giltighet

53.1 Ansvarets inträdande

Försäkringsbolagets ansvar inträder, såvida inte avtalsparterna överenskommit om någon annan särskild tidpunkt, när försäkringsbolaget eller försäkringstagaren givit eller sänt ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud.

Om försäkringstagaren till försäkringsbolaget har överlämnat eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan och det är uppenbart att försäkringsbolaget skulle ha godkänt ansökan, ansvarar försäkringsbolaget också för försäkringsfall som har inträffat efter att ansökan överlämnades eller avsändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till försäkringsbolagets representant anses ha överlämnats eller avsänts till försäkringsbolaget.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24:00.

53.2 Försäkringsavtalets giltighet

Försäkringsavtalet gäller efter den första försäkringsperiodens utgång för en avtalad försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare punkterna 54.2 och 65.

54 Premie

54.1 Premiebetalning

Premien skall betalas inom en månad från det att försäkringsbolaget sänt ett inbetalningskort till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän försäkringsbolagets ansvar inträtt. Senare premier behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker försäkringsbolagets alla premiefordringar har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som skall avkortas med det belopp han betalar. Ifall försäkringstagaren inte anger ordningen skall betalningarna hänföras till de först förfallna premierna.

54.2 Dröjsmål med premien

Försäkringsbolagets ansvar upphör inte före utgången av försäkringsperioden även om premien för försäkringsperioden inte har betalats inom utsatt tid. Försäkringsbolaget får i ett dylikt fall indriva premien jämte dröjsmålsränta genom utsökning utan dom eller utslag, med iakttagande av vad som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

Innan verkställighetsåtgärder vidtas skall försäkringstagaren underrättas om den premie som skall indrivas och om grunden för premien samt om att verkställighetsåtgärder vidtas, såvida inte försäkringstagaren inom 14 dagar efter det att meddelandet avsänts skriftligen bestrider sin betalningsskyldighet. Om försäkringstagaren bestrider betalningsskyldigheten är ett domstolsavgörande en förutsättning för verkställighet.

Försäkringsbolagets ansvar upphör emellertid vid utgången av den ovan avsedda försäkringsperioden, om inte hela premien dessförinnan har betalats.

Om premien inte betalas inom ovan i punkt 54.1 avsedd utsatt tid skall för dröjsmålstiden erläggas dröjsmålsränta enligt rättelagen.

54.3 Återbetalning av premie efter att avtalet upphört

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har försäkringsbolaget rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft. Återstoden av den redan betalda premien skall återbetalas till försäkringstagaren. Premie återbetalas dock inte, om i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 52.2.

Den premie som skall återbetalas bestäms på basen av den uppburna risken i förhållande till hela risken och försäkringstiden/perioden.

Betalar försäkringsbolaget ersättning för totalförlust äger bolaget rätt att tillgodoräkna sig försäkringsperiodens fulla premie.

Premiebelopp på mindre än € 5,00 behöver inte återbetalas separat.

54.4 Premienedsättning (bonus)

För båtförsäkring (Båtförsäkring A) som givits med rätt till bonus beviljas premienedsättning enligt fastställda grunder. För att vara berättigad till bonus måste dock försäkringen vara i kraft minst 8 månader per år. Maximal bonus är 60%.

Varje utbetald skada föranleder en reducering av eventuell bonus med 20%. Skada till följd av stöld eller skadegörelse medför icke bonusförlust.

55 Lämnande av information under avtalets giltighetstid

55.1 Försäkringsbolagets informationsplikt

Efter att försäkringsavtalet ingåtts skall försäkringsbolaget till försäkringstagaren överlämna försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Under försäkringens giltighetstid skall försäkringsbolaget årligen informera försäkringstagaren om försäkringsbeloppet och andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren.

Om försäkringsbolaget eller dess representant under försäkringens giltighetstid har givit försäkringstagaren bristfällig, oriktig eller vilseledande information, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått, om denna bristfälliga, oriktiga eller vilseledande information kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som försäkringsbolaget eller dess representant efter ett inträffat försäkringsfall har lämnat om en framtida ersättning.

55.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning

Försäkringstagaren skall meddela försäkringsbolaget, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som innebär en väsentlig fareökning och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren skall underrätta försäkringsbolaget om en sådan förändring senast i samband med betalningen av följande premie efter förändringen. Omständigheter som innebär en fareökning kan exempelvis vara ändrad användning av försäkringens föremål, reparations-, ändrings- eller förstoringsarbeten.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att anmäla om fareökning, kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen skall nedsättas eller förvägras skall det beaktas, vilken betydelse den förändrade omständighet som ökat faran har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom skall beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

56 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada

56.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter

Den försäkrade skall iaktta i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren antecknade eller i övrigt skriftligen givna säkerhetsföreskrifter. Om den försäkrade uppsätligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen skall nedsättas eller förvägras skall det beaktas vilken betydelse åsidosättandet av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom skall beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna uppsätligen eller av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger har inverkat på försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock från en ansvarsförsäkring till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

56.2 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada

När ett försäkringsfall inträffar eller är omedelbart hotande skall den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående skall den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara försäkringsbolagets rätt gentemot skadevållaren. Den försäkrade skall t.ex. försöka klarlägga skadevållarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning skall den försäkrade ofördröjligen meddela därom till polismyndigheterna och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om försäkringsbolagets fördel så kräver. Den försäkrade skall även i övrigt iaktta de föreskrifter som försäkringsbolaget utfärdat för att avvärja och begränsa en skada.

Försäkringsbolaget ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av ovannämnda räddningsplikt även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsätligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin räddningsplikt kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen skall nedsättas eller förvägras skall det beaktas vilken betydelse åsidosättandet har haft för uppkomsten av skadan. Därtill skall beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid har åsidosatt sin räddningsplikt uppsätligen eller av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade har åsidosatt sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger har inverkat på försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock från en ansvarsförsäkring till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

57 Försakande av försäkringsfall

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsätligen.

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger har inverkat på försäkringsfallet kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras.

Vid bedömningen av om ersättningen i ovannämnda fall skall nedsättas eller förvägras skall det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Därtill skall beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Ansvarsförsäkring

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger har inverkat på försäkringsfallet, betalar försäkringsbolaget dock från en ansvarsförsäkring till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

58 Identifikation

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om förorsakande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt skall på motsvarande sätt tillämpas på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
- 3) bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter skall på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande hos den försäkrade skall sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

59 Otillräcklighet och nödläge

Försäkringsbolaget får inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa de ovannämnda punkterna 56 och 57, om den försäkrade när han förorsakade ett försäkringsfall eller åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnessillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott.

Försäkringsbolaget får inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa punkterna 55, 56 och 57, om den försäkrade när han förorsakade fareökningen eller försäkringsfallet åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten handlade i syfte att förhindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Vad som i denna punkt har sagts om den försäkrade skall även tillämpas på den som i punkt 58 identifieras med den försäkrade.

60 Ersättningsförfarande

60.1 Ersättningsökandens skyldigheter

Den som söker ersättning skall till försäkringsbolaget överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av försäkringsbolagets ansvar. Dylika är t.ex. de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras, huruvida ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och till vem ersättningen skall utbetalas. Den som söker ersättning är skyldig att införskaffa de utredningar som han bäst får tillgång till, dock med beaktande även av försäkringsbolagets möjligheter att införskaffa utredningar.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att betala ersättning förrän det erhållit ovannämnda utredningar.

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för utredningen av försäkringsfallet och försäkringsbolagets ansvar, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

60.2 *Preskription av rätt till ersättning*

Försäkringsersättning skall sökas hos försäkringsbolaget inom ett år från det att ersättningsökanden fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning och senast inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat. Med framläggande av ersättningsanspråk jämföras anmälan om försäkringsfallet. Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.

60.3 *Försäkringsbolagets skyldigheter*

Efter inträffat försäkringsfall skall försäkringsbolaget till den som söker ersättning, t.ex. till den försäkrade och vid ansvarsförsäkring situationer som avses i punkt 66.4 till den skadelidande, lämna uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter till ersättningsökanden om framtida ersättning, ersättningsbelopp eller sätt att betala ersättningen inverkar inte på prestationsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Försäkringsbolaget skall med anledning av ett inträffat försäkringsfall utan dröjsmål och senast en månad efter det att bolaget fått de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för utredandet av dess ansvar betala ut ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddela att någon ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, skall försäkringsbolaget dock betala den ostridiga delen av ersättningen inom ovan angiven tid.

Ifråga om ersättningsbeslut som gäller ansvarsförsäkring skall försäkringsbolaget också underrätta den skadelidande.

På försenad ersättning skall försäkringsbolaget erlägga dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

60.4 *Kvittning*

I enlighet med allmänna kvittningsförutsättningar kan från ersättningen avdras obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar som försäkringsbolaget har.

61 **Försäkringsersättning**

61.1 *Överförsäkring och berikandeförbud*

Egendom eller intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dess representant skall ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

61.2 *Underförsäkring*

Egendom eller intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Försäkringsbolaget är skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av för-

säkringsbolaget eller dess representant skall ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

62 **Sökande av ändring i försäkringsbolagets beslut**

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel att få försäkringsbolagets beslut ändrat. Han har rätt att väcka talan mot försäkringsbolaget. Före det kan han hos Konsumenternas försäkringsbyrå be om råd och handledning eller hos nämnder anhålla om en rekommendation om avgörande. Behandling vid nämnd hindrar inte att talan väcks. Däremot tar nämnderna inte upp till behandling ett ärende som har behandlats eller anhängiggjorts vid domstol.

62.1 *Självrättelse*

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel försäkringsbolagets ersättningsbeslut eller i något annat beslut har han rätt att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Försäkringsbolaget skall korrigera beslutet, om nya utredningar ger anledning därtill.

62.2 *Konsumenternas försäkringsbyrå och nämnder som utfärdar rekommendationer om avgöranden*

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med försäkringsbolagets beslut kan han be om råd och handledning hos Konsumenternas försäkringsbyrå. Byrån är ett opartiskt organ som har till uppgift att ge konsumenterna råd i försäkrings- och ersättningsärenden.

Försäkringsbolagets beslut kan hänskjutas till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Konsumenternas försäkringsbyrå. Nämnden har till uppgift att ge rekommendationer om avgöranden tvister som gäller tolkning och tillämpning av lag och försäkringsvillkor i försäkringsförhållanden.

Försäkringsbolagets beslut kan också hänskjutas till Konsumentklagonämnden, som ger rekommendationer om avgöranden med stöd av konsumentskyddslagstiftningen.

Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden erhålls gratis.

62.3 *Tingsrätt*

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med försäkringsbolagets beslut kan han väcka talan mot försäkringsbolaget. Talan kan väckas antingen vid tingsrätt på partens hemort i Finland eller vid tingsrätt på försäkringsbolagets hemort eller på skadeorten, såvida inte annat följer av Finlands internationella avtal.

Talan med anledning av försäkringsbolagets beslut skall väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om försäkringsbolagets beslut och om denna tidsfrist. Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.

63 **Försäkringsbolagets regressrätt**

63.1 *Försäkringsbolagets regressrätt gentemot tredje man*

Den försäkrades rätt att hos tredje man kräva det ersättningsbelopp som försäkringsbolaget betalt till den försäkrade övergår till försäkringsbolaget om tredje man förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller enligt lag är skyldig att betala ersättning oberoende av eventuell oaktsamhet.

63.2 *Försäkringsbolagets regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller person som identifieras med den försäkrade*

Om en försäkringstagare, försäkrad eller person som identifieras med den försäkrade enligt punkt 58 har förorsakat försäkringsfallet eller åsidosatt sin skyldighet enligt punkterna 52.2 (upplysningsplikt), 55.2 (upplysningsplikt vid fareökning), 56.1 (skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter) och 56.2 (skyldighet att avvärja och begränsa en skada) får försäkringsbolaget helt eller delvis återkräva den ersättning som bolaget betalt till en försäkrad som avses punkt 66.1. Försäkringsbolaget får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen, om försäkrings-

bolaget på de grunder som anges i punkterna 52.2, 55.2, 56.1, 56.2 och 57 skulle vara fritt från ansvar eller berättigat att förvägra ersättning. Om ersättningen hade nedsatts enligt punkterna 52.2, 55.2, 56.1, 56.2 och 57 får försäkringsbolaget återkräva den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

64 Ändring av försäkringsavtal

64.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt punkt 52.2 eller om
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 55.2.

Efter att ha fått kännedom om ovannämnd omständighet skall försäkringsbolaget utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

64.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod

A. Anmälningsförfarande

Vid fortlöpande försäkringar har försäkringsbolaget rätt att inför övergången till ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkor, premien och övriga avtalsvillkor.

Villkor och premier

Försäkringsbolaget har rätt att ändra försäkringsvillkor, premien och övriga avtalsvillkor, när grunden för ändringen utgörs av

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsföreskrift
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka).

Premie och självrisk

Försäkringsbolaget har rätt att ändra premien och/eller självriskens belopp i proportion till förändringen i försäkringsbolagets ersättningskostnader. Premiehöjningen kan dock utgöra högst 15 procent av den årliga premien.

Försäkringsskyddets innehåll

Försäkringsbolaget har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om försäkringsbolaget företar ändringar av ovan beskriven art försäkringsavtalet skall bolaget i samband med premiefordran sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om försäkringsbolaget ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämns i punkt A eller om bolaget slopar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, skall försäkringsbolaget säga upp försäkringen att upphöra när försäkringsperioden går ut. Uppsägningen skall ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

65 Försäkringsavtalets upphörande

65.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen

Försäkringstagaren har rätt att närsomhelst säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden. Uppsägningen skall ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till försäkringsbolaget.

65.2 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen meddelades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om försäkringsbolaget inte skulle ha meddelat försäkringen om det hade känt till sakförhållandet;
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som innebär en väsentlig fareökning och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks;
- 3) den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har åsidosatt en säkerhetsföreskrift;
- 4) den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet; eller
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat till försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar.

Försäkringsbolaget skall efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

65.3 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen vid försäkringsperiodens utgång

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. Uppsägningen skall ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

65.4 Ägarbyte

Försäkringsavtalet upphör att gälla om den försäkrade egendomen övergår till annan ny ägare än till försäkringstagaren själv eller till dennes dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång har den nye ägaren dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

66 Tredje mans rätt

66.1 Övriga försäkrade, till förmån för vilka en egendomsförsäkring gäller

Utöver vad som punkt 32 (branschvillkor) i dessa försäkringsvillkor har stadgats om den försäkrade, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägare, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

66.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat

Försäkringsbolaget får i syfte att nedsätta eller förvägra ersättningen, gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt åberopa stadgandena om försäkringstagarens eller en annan försäkrads åsidosättande av upplysningsplikt (punkt 52.2) eller anmälan om fareökning (punkt 55.2) endast i det fall att en för-

säkrad som avses punkt 66.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller någon annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade förhandla med försäkringsbolaget samt lyfta ersättningen, utom då den försäkrade nämns vid namn i avtalet eller har uppgivit att han själv bevakar sin rätt eller då det är fråga om en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

66.3 *Företrädesrätt till betalning ur ersättningen*

Gäller en egendomsförsäkring till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne, även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte har reparerat skadan eller ställer säkerhet för reparationen. Vad som här sagts gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll.

Angående en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

66.4 *Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring*

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt av försäkringsbolaget, om den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till försäkringsbolaget skall bolaget utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om saken samt ge honom tillfälle att lägga fram en utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade skall också informeras om ärendets senare handläggningsskeden.

Om försäkringsbolaget godkänner den skadelidandes ersättningskrav är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

66.5 *Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring*

Den skadelidande har rätt att med anledning av ersättningsbeslutet väcka talan mot försäkringsbolaget eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller Konsumentklagonämnden enligt punkt 62.

67 **Andra frågor som behandlas i lagen om försäkringsavtal**

I lagen om försäkringsavtal återfinns stadganden också om följande frågor:

Tillämpningsområde

Stadgandenas tvingande karaktär

Fall där oriktiga upplysningar eller fareökning saknar betydelse

Premiebetalning genom bank eller post

Preskription av premiefordran

Dubbelförsäkring

Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbelförsäkring

Betalning till fel person

